

การรับรู้ ความรู้ และการเข้าถึง การช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหาย และจำเลยในคดีอาญา ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่าย แก่จำเลย ในคดีอาญา พ.ศ. 2544
PERCEPTION, KNOWLEDGE, AND ACCESSIBILITY OF FINANCIAL ASSISTANCE AMONG VICTIMS AND DEFENDANTS IN CRIMINAL CASES ACCORDING TO THE PAYMENT FOR VICTIMS AND COMPENSATION AND EXPENSES FOR DEFENDANTS IN CRIMINAL CASES B.E. 2544 ACT

วัชรพงษ์ อินทร์ักษ์¹, ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัฐศิรินทร์ ว่างานนท์², รองศาสตราจารย์กมลพร สอนศรี³,
รองศาสตราจารย์สมบูรณ์ ศิริสรหรือ⁴

¹นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐ
คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

¹E-mail: watcharapong.mpa@hotmail.com

²Ph.D.(รัฐประศาสนศาสตร์), ³D.P.A.(Public Administration), ⁴Ph.D.(Education Administration)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การรับรู้และความรู้ของประชาชน 2) เปรียบเทียบการรับรู้และความรู้ของประชาชนที่มีลักษณะส่วนบุคคลต่างกัน 3) ความสัมพันธ์ระหว่าง ทักษะคิดและความสนใจกับการรับรู้ของประชาชน 4) ความคิดเห็นของผู้ได้รับความเสียหายและจำเลยจากการกระทำผิดอาญาของผู้อื่นต่อการเข้าถึงการช่วยเหลือทางการเงิน 5) นำเสนอแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา ความรู้ ความเข้าใจของประชาชน และผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำผิดอาญาของผู้อื่น ตามพระราชบัญญัติฯ

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน โดยเชิงปริมาณผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม เพื่อนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 800 ตัวอย่าง ส่วนการศึกษาเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยทำการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และภาคส่วนราชการที่เกี่ยวข้องต่อพระราชบัญญัติฯ จำนวน 17 ท่าน ในพื้นที่การศึกษาซึ่งแบ่งพื้นที่การศึกษาออกเป็น 2 ภาค 4 จังหวัด แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติและในเชิงพรรณนา ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีการรับรู้พระราชบัญญัติฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ส่วนด้านผลการศึกษาในเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลหลักมีความเห็นว่าการรับรู้ ความรู้ของประชาชนตามพระราชบัญญัติฯ ยังมีการรับรู้ที่น้อย การเปรียบเทียบการรับรู้ ความรู้ของประชาชน ตามพระราชบัญญัติฯ เมื่อจำแนกตามอายุ และสถานภาพ และการศึกษาครั้งนี้ การรับรู้ของประชาชนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อจำแนกตามเพศ และที่อยู่อาศัย พบว่าไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความสัมพันธ์ของทักษะคิด และความสนใจกับการรับรู้ ของประชาชนที่มีต่อพระราชบัญญัติฯ พบว่า ทักษะคิดไม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ ด้านความสนใจกับการรับรู้ ของประชาชนที่มีต่อพระราชบัญญัติฯ พบว่า ความสนใจมีความสัมพันธ์กับการรับรู้โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน และมีค่าความสัมพันธ์ในระดับน้อย ด้านทักษะคิดกับความสนใจ ของประชาชนที่มีต่อพระราชบัญญัติฯ พบว่า ทักษะคิดมีความสัมพันธ์กับความสนใจ โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน และมีค่าความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างน้อย ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้ ภาครัฐควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ เข้าถึงการช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา ผ่านช่องทางการประชาสัมพันธ์ต่างๆ หน่วยงานหลักอย่างกระทรวงยุติธรรมควรให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานภายในสังกัดกระทรวง

ควบคู่ไปกับการพัฒนาศักยภาพขององค์กรภายนอกอื่นภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนควรมีการทำงานประสานงานร่วมกันและพัฒนาให้เกิดเป็นเครือข่าย

คำสำคัญ : การรับรู้ / ความรู้ / การเข้าถึง

ABSTRACT

This research aimed to 1) study people's perception and knowledge, 2) compare the perception and knowledge of people with different personal characteristics, 3) study the relationship of people's attitudes, interest, and perception, 4) study the opinions of victims and defendants about the accessibility of financial assistance among victims and defendants in criminal cases, 5) propose the guidelines on development of knowledge and understanding of people and victims about The Payment for Victims and Compensation. According to the research recommendations, the government sector should disseminate the information to enable people to perceive and access the financial assistance. The Ministry of Justice should attach the importance to mobilization of the implementation of the agencies under the responsibility of the ministry. The government sector, private sector, and people sector should cooperate with each other to bring about the network which is able to give knowledge and advice to people.

KEYWORDS: PERCEPTION/ KNOWLEDGE/ ACCESSIBILITY

บทนำ

ในปัจจุบันปัญหาอาชญากรรม และอุบัติเหตุต่างๆ มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ดังเช่นในปี พ.ศ. 2558 พบว่า จำนวนคดีอาญาที่รับแจ้งทั่วประเทศจำนวนทั้งสิ้น 4,148 คดี (สำนักงานสถิติแห่งชาติ) จากจำนวนจำนวนคดีอาญาเพิ่มมากขึ้นนั้น ก็ได้มีประชาชนผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำผิดอาญาของผู้กระทำผิด มากขึ้นด้วยเช่นกัน โดยในประเทศไทยได้มีพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 เป็นกฎหมายหลักฉบับเดียวที่รัฐให้ความช่วยเหลือด้านการเงินในลักษณะที่เป็นสวัสดิการ และเป็นเงินเปล่า โดยรัฐเป็นผู้จัดสรรงบประมาณให้ซึ่งรายจ่ายพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 ความว่า ความผิดที่กระทำต่อผู้เสียหาย ซึ่งทำให้เสียหายอาจขอรับค่าตอบแทนได้

แต่ในปัจจุบัน ประชาชนและผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำผิดอาญาของผู้อื่น ยังคงมี การรับรู้ ความรู้ และกระบวนการเข้าถึงการช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาที่น้อยมาก เมื่อเทียบกับสถิติการแจ้งความกับสำนักงานตำรวจของแต่ละจังหวัด โดยดูได้จากข้อมูลการยื่นคำขอรับค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา ทั้งในส่วนภูมิภาค จังหวัดกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และส่วนกลางคือสำนักงานช่วยเหลือทางการเงิน แก่ผู้เสียหาย และจำเลยในคดีอาญา ประกอบกับประชาชนและผู้ได้รับความเสียหายจากการทำความผิดอาญาของผู้อื่น ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2544 และสำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

กระทรวงยุติธรรม อยู่เป็นจำนวนมาก (ข้อมูลสถิติการยื่นคำขอรับการช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหาย และจำเลยในคดีอาญา 2554-2556 จากสำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ)

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง การรับรู้ ความรู้ และกระบวนการเข้าถึง ของประชาชน และผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำผิดอาญาของผู้อื่นตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2544 โดยผู้วิจัยเลือกพื้นที่การศึกษาตามโครงสร้างการปฏิบัติงานของ สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา ได้แก่ภาค 1. โชนกลาง ได้แก่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีคณะอนุกรรมการอยู่ประจำจังหวัด และจังหวัดสมุทรปราการ ที่ไม่มีคณะอนุกรรมการ และภาคที่ 4 ซึ่งเป็นโชนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัด สุราษฎร์ธานี ที่มีคณะอนุกรรมการประจำจังหวัด และจังหวัดชุมพร ที่ไม่มีคณะอนุกรรมการประจำจังหวัด (ที่มาสำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา)โดยผู้วิจัยได้ทำการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นจากพื้นที่ที่จะเข้าทำการศึกษาดูว่า การเกิดอาชญากรรมของแต่ละภาค ทั้งภาคที่ 1 และภาคที่ 4 ต่างมีสถิติการเกิดอาชญากรรมที่สูง(ข้อมูลจากสำนักงานตำรวจ พ.ศ.2554-2556) แต่มีการยื่นคำขอความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหาย และจำเลยในคดีอาญา ที่น้อยมาก ในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคที่ผู้วิจัยจะเข้าทำการศึกษาในครั้งนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการรับรู้และความรู้ของประชาชน ต่อพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2544
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้และความรู้ของประชาชนที่มีลักษณะส่วนบุคคลต่างกัน ต่อพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2544
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและความสนใจ กับ การรับรู้ของประชาชน ต่อพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ได้รับความเสียหายและจำเลยจากการกระทำผิดอาญาของผู้อื่น ต่อการเข้าถึงการช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาสำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพและสำนักงานยุติธรรมจังหวัดในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2544
5. เพื่อนำเสนอแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา ความรู้ ความเข้าใจของประชาชน และผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำผิดอาญาของผู้อื่น ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2544

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา มุ่งศึกษา การรับรู้ การเปรียบเทียบการรับรู้ ความรู้ของประชาชนที่มีลักษณะส่วนบุคคลต่างกัน ความสัมพันธ์ระหว่าง ทัศนคติ และความสนใจ กับ การรับรู้ของประชาชน ความคิดเห็นของผู้ได้รับความเสียหายและจำเลยจากการกระทำผิดอาญาของผู้อื่น ต่อการเข้าถึงการช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาสำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และสำนักงานยุติธรรมจังหวัดในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และข้อเสนอแนวทางใน

การส่งเสริม พัฒนา ความรู้ ความเข้าใจของประชาชน และผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำผิดอาญาของผู้อื่น ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2544

2. ขอบเขตด้านพื้นที่และประชากร แบ่งพื้นที่การศึกษาออกเป็น 2 ภาค 4 จังหวัด ได้แก่ ภาค 1. โชนกลาง ได้แก่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดสมุทรปราการ และภาคที่ 4 ซึ่งเป็นโชนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดชุมพร ส่วนประชากรกลุ่มตัวอย่างใช้ประชาชนผู้อยู่ในเขตพื้นที่จำนวน 800 ตัวอย่าง และทำการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และภาคส่วนราชการที่เกี่ยวข้องต่อพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่าย แก่จำเลย ในคดีอาญา พ.ศ. 2544 จำนวน 17 ท่าน

3. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ศึกษา ระหว่างเดือน ธันวาคม 2557 จนถึงเดือน กันยายน 2560 จึงเสร็จสมบูรณ์

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษา การรับรู้ ความรู้ ของประชาชน และการเข้าถึงของผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับวิธีการหาแนวทางแก้ไขปัญหาให้ ประชาชน และผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำผิดอาญาของผู้อื่น สามารถเข้าถึงกระบวนการ การช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหาย และจำเลยในคดีอาญา เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติกฎหมายต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ และการเข้าถึงกระบวนการช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา รวมทั้งนโยบายของรัฐด้านกฎหมาย และพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2544 โดยผู้วิจัยได้แบ่ง แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็น 3 ส่วน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การศึกษาแบบผสมผสาน โดยทำการศึกษา ทั้งเชิงเชิงปริมาณ และคุณภาพโดยมีรายละเอียดระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 วิธีการศึกษาวิจัย

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามในเชิงประเมินค่าเพื่อสำรวจการรับรู้ความรู้ และความเข้าใจของประชาชนต่อพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2544 ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 6 ส่วน ประกอบด้วยข้อคำถาม 42 ข้อ

1.2 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

1.2.1 เกณฑ์ในการเลือกประชากร ศึกษาประชาชนที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์

แบ่งพื้นที่การศึกษาประชากรออกเป็น 2 ภาค 4 จังหวัด ได้แก่ ภาคที่1 ได้แก่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดสมุทรปราการ ภาค 4 ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดชุมพร

1.2.2 กลุ่มตัวอย่างและขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 สรุปจำนวนกลุ่มตัวอย่างของประชาชนที่ใช้ในการศึกษาตามเขตพื้นที่

ประชาชน(คน)	กลุ่มตัวอย่างประชาชนรายจังหวัด(คน)	ประชาชนกลุ่มตัวอย่างของประชากรทั้งหมด(คน)
ประชากรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีจำนวน 870,671 คน	} 174	} 800 คน
ประชากรจังหวัดสมุทรปราการ มีจำนวน 1,126,940 คน	} 226	
ประชากรจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีจำนวน 1,023,288 คน	} 275	
ประชากรจังหวัดชุมพร มีจำนวน 467,801 คน	} 125	

ที่มา: การสำรวจสำมะโนประชากรปี 2553 ถึง 2555 กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย และสำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

ทำการศึกษาในด้าน

1. การรับรู้, ความรู้ ต่อพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544
2. เปรียบเทียบ การรับรู้ ความรู้ จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

2.1วิธีการศึกษาวิจัย

ในการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพมีเกณฑ์ในการคัดเลือก การวิจัยเชิงคุณภาพจะศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และทำการสัมภาษณ์เชิงลึก(In-depth Interview)กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยการออกแบบสัมภาษณ์จะสร้างรูปแบบกึ่งโครงสร้างของคำถาม(Semi-Structured Interview)ไว้ล่วงหน้า โดยสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารระดับสูง และภาคส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ตามพระราชบัญญัติฯ ในด้านกระบวนการให้การช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา ตามพระราชบัญญัติฯ และสัมภาษณ์ผู้เสียหายและจำเลย จากการกระทำความผิดอาญาของผู้อื่นโดยตนเองไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในด้านความคิดเห็นของผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำความผิดอาญาของผู้อื่น ต่อการเข้าถึงการช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาสำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และสำนักงานยุติธรรมจังหวัดในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ตามพระราชบัญญัติฯ

2.2 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

2.2.1 สัมภาษณ์ผู้บริหาร และภาคส่วนราชการที่เกี่ยวข้องต่อพระราชบัญญัติฯ

2.2.2 สัมภาษณ์ผู้ได้รับเสียหายและจำเลยจากการกระทำความผิดอาญาของผู้อื่นในปี 2555-2556 ที่ได้รับการช่วยเหลือทางการเงิน จากพระราชบัญญัติฯ เพื่อทำการสัมภาษณ์ข้อมูลแบบเจาะลึก (In-depth Interview) โดยผู้ที่ให้สัมภาษณ์ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นผู้ได้รับความเสียหายและจำเลยในคดีอาญา จากการกระทำความผิดอาญาของผู้อื่น เป็นผู้ยื่นคำขอ รับการช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา ในปี 2555 ถึง 2556 กับสำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหาย และจำเลยในคดีอาญา หรือสำนักงานยุติธรรมจังหวัด ในเขตพื้นที่จังหวัดที่ได้รับเสียหายหรือจำเลยพักอาศัยอยู่ในจังหวัดนั้น

2. เป็นผู้ได้รับความเสียหายและจำเลยในคดีอาญา จากการกระทำความผิดอาญาของผู้อื่นที่ได้รับค่าตอบแทน หรือ ค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 อันเป็นที่สุดแล้ว

3. เป็นผู้ได้รับความเสียหายและจำเลยในคดีอาญา จากการกระทำความผิดอาญาของผู้อื่นต้องเป็นผู้เสียหายหรือจำเลย ตามมาตรา 17 ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาภาค 2 (ความผิด) ลักษณะ 10 หมวดที่ 2 ความผิดต่อร่างกาย มาตรา 295 ถึง มาตรา 300 เท่านั้น (มาตรา 295 ผู้ใดทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กาย หรือจิตใจของผู้อื่นนั้น ผู้นั้นกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ, มาตรา 296 ผู้ใดกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ถ้าความผิดนั้น มีลักษณะประการหนึ่งประการใดดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 289 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี

4. หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ , มาตรา 297 ผู้ใดกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกายจนเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำร้ายรับอันตรายสาหัส ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสิบปี อันตรายสาหัสนั้น คือ 1) ตาบอด หูหนวก ลิ่นขาด หรือเสียอวัยวะประสาท 2) เสียอวัยวะสืบพันธุ์ หรือความสามารถสืบพันธุ์ 3) เสีย แขน ขา มือ เท้า นิ้วหรืออวัยวะอื่นใด 4) หน้าเสียโฉมอย่างติดตัว 5) แขนงอก 6) จิตพิการอย่างติดตัว 7)ทุพพลภาพ หรือป่วยเจ็บเรื้อรังซึ่งอาจถึงตลอดชีวิต 8) ทุพพลภาพ หรือป่วยเจ็บด้วยอาการทุกขเวทนาเกินกว่าสี่สิบวัน หรือจนประกอบกรณียกิจตามปกติไม่ได้เกินกว่าสี่สิบวัน, มาตรา 298 ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา 297 ถ้าความผิดนั้นมีลักษณะประการหนึ่งประการใดดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 289 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี , มาตรา 299 ผู้ใด เข้าร่วมในการชุลมุนต่อสู้ระหว่างบุคคลแต่สามคนขึ้นไป และบุคคลหนึ่งบุคคลใดไม่ว่าจะเป็นผู้ที่เข้าร่วมในการนั้นหรือไม่ รับอันตรายสาหัสโดยการกระทำการชุลมุนต่อสู้นั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าผู้ที่เข้าร่วมในการชุลมุนต่อสู้นั้นแสดงได้ว่า ได้กระทำไปเพื่อห้ามการชุลมุนต่อสู้นั้น หรือป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ , มาตรา 300 ผู้ใดกระทำโดยประมาท และการกระทำนั้นเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ),(ที่มาประมวลกฎหมายอาญาฉบับอ้างอิง,ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ,2539.น.400 – 405)

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและครอบคลุมมากที่สุด และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่ผู้วิจัยต้องการ เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์ที่มีการกำหนดรายละเอียดข้อสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า ซึ่งครอบคลุมเนื้อหา ในการสัมภาษณ์เป็น 3 ส่วนประกอบด้วย

โดยทำการสัมภาษณ์ในประเด็น ดังนี้

ส่วนที่1 เป็นการสัมภาษณ์ กระบวนการ,รูปแบบ,วิธีการ,นโยบายการ ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาของข้าราชการพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญากรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และสำนักงานยุติธรรมจังหวัดในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ตามพระราชบัญญัติฯ

ส่วนที่2 เป็นการสัมภาษณ์การเข้าถึงสิทธิ ของผู้เสียหายและจำเลย จากการกระทำความผิดอาญาของผู้อื่น ต่อการได้รับการช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาตามพระราชบัญญัติฯ

ส่วนที่ 3 เป็นการสัมภาษณ์ในลักษณะข้อเสนอแนะ

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ในส่วนของแบบสัมภาษณ์ทั้งในส่วนของผู้บริหาร หรือพนักงานหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2544 และผู้ได้รับความเสียหายจากคดีอาญา ผู้วิจัยจะเดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตนเองตามเขตพื้นที่ในแต่ละจังหวัด โดยผู้วิจัยจะคอยจดบันทึก และบันทึกเสียง และภาพเท่าที่จำเป็น ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวแทน ผู้วิจัยจะนำคำตอบมาวิเคราะห์ แล้วสรุปเป็นเชิงพรรณนา(Descriptive Research) และนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาตรวจสอบเรียบเรียง แล้วนำข้อมูลไปวิเคราะห์

ผลการวิจัย

1. ระดับการรับรู้และความรู้ของประชาชน ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2544

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีการรับรู้พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2544 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ส่วนด้านผลการศึกษาในเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลหลักมีความเห็นว่าระดับการรับรู้ ความรู้ของประชาชนตามพระราชบัญญัติฯยังมีการรับรู้ที่น้อย

2. การศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้และความรู้ของประชาชน ต่อพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2544 จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล

การเปรียบเทียบการรับรู้ ความรู้ของประชาชน ตามพระราชบัญญัติฯ เมื่อจำแนกตามอายุ การศึกษานั้น การรับรู้ของประชาชนมีความแตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามเพศ สถานภาพ และที่อยู่อาศัย พบว่าไม่แตกต่างกัน

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและความสนใจ กับการรับรู้ของประชาชน ต่อพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544

จากผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ของทัศนคติและความสนใจ กับการรับรู้ ของประชาชนที่มีต่อ พระราชบัญญัติฯ มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ได้รับความเสียหายและจำเลยจากการกระทำผิดอาญาของผู้อื่น ต่อการเข้าถึงการช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และสำนักงานยุติธรรมจังหวัดในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2544

ผลการศึกษาในเชิงคุณภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลหลักมีความรู้สึกเชิงบวกต่อพระราชบัญญัติฯ นี้ กล่าว คือ มีความพึงพอใจและรู้สึกอุ่นใจว่าจะได้รับการช่วยเหลือ

5. เพื่อนำเสนอแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา ความรู้ ความเข้าใจของประชาชน และผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำผิดอาญาของผู้อื่น ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2544

ผู้ให้ข้อมูลหลักได้เสนอแนวทางในการส่งเสริม พัฒนาความรู้ ความเข้าใจของประชาชน โดยมุ่งเน้นไปในเรื่องของการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของภาครัฐ ที่จะช่วยให้ประชาชนมีระดับการรับรู้ที่เพิ่มสูงขึ้น โดยได้เสนอให้รัฐบาล หรือกระทรวงยุติธรรมเป็นแม่ข่ายหลักในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ข้อมูลของพระราชบัญญัตินี้ผ่านช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่ประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสนใจ

นอกจากนี้การเสนอให้มีการฝึกอบรมตัวแทนชุมชน เพื่อพัฒนาให้เกิดเครือข่ายของประชาชนในการช่วยกันกระจายความรู้ไปสู่ประชาชนคนอื่น รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ผ่านกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้ดีกว่าหน่วยงานรัฐอื่นๆ อีกประการสำคัญที่ได้มีการเสนอแนวทาง คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จะต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องเกี่ยวกับรายละเอียดของพระราชบัญญัติเพื่อที่จะได้ให้คำแนะนำ ความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่มาขอรับบริการได้อย่างถูกต้อง เพราะว่าปัจจุบันมีการให้ความสำคัญกับเครือข่ายมากขึ้น ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด และระดับชาติ เพราะเครือข่าย คือ ขบวนการทางสังคมอันเกิดจากการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กลุ่ม องค์กร สถาบัน โดยมีเป้าหมายวัตถุประสงค์ และความต้องการบางอย่างร่วมกัน หากมีเครือข่ายในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัตินี้ก็จะช่วยให้ประชาชนสามารถปกป้องสิทธิของตัวเองได้มากขึ้น และเป็นตัวช่วยในการดำเนินงานของภาครัฐให้มีความสะดวก และเข้าถึงประชาชนได้ดียิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. วัตถุประสงค์การวิจัย : เพื่อศึกษาระดับการรับรู้และความรู้ของประชาชน ต่อพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2544

จากผลการศึกษาเชิงปริมาณ พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล มีการรับรู้พระราชบัญญัติฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง สำหรับผลการศึกษาในเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก พบว่าประชาชนมีการรับรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติฯ ในระดับน้อย

จากผลการศึกษาทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ สามารถวิเคราะห์ อภิปรายระดับการรับรู้ได้ว่าการที่ประชาชนมีระดับการรับรู้ที่น้อย จนถึงปานกลางนั้น ทำให้ประชาชนไม่สนใจที่จะรับรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารในเรื่องนี้ โดยปกติเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายนั้นเป็นเรื่องที่เข้าใจยาก ต้องอาศัยการตีความที่ถูกต้องจึงจะทำให้เข้าใจและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง ดังนั้นประชาชนคนทั่วไปจึงมักละเลยที่จะเปิดรับข้อมูลข่าวสารด้านกฎหมายเพราะอาจคิดว่าเป็นเรื่องยากเกินไปสำหรับตนและเป็นเรื่องไกลตัว สอดคล้องกับแนวคิดของสตีเวนส์ สวรรค์ (2525, 79-105) ที่อธิบายถึงลักษณะของผู้รับรู้ว่าการที่บุคคลจะเลือกรับรู้ใดก่อนหลัง มากน้อยอย่างนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะผู้รับรู้ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของผู้รับรู้แบ่งออกเป็น 2 เรื่อง คือ ด้านกายภาพและด้านจิตวิทยา

2. วัตถุประสงค์การวิจัย : เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้ ความรู้ของประชาชนที่มีลักษณะส่วนบุคคลต่างกัน ต่อพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2544 จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล

จากผลการศึกษา พบว่า การเปรียบเทียบการรับรู้ ความรู้ของประชาชน ตามพระราชบัญญัติฯ เมื่อจำแนกตามอายุ การศึกษานั้น การรับรู้ของประชาชนมีความแตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามเพศ สถานภาพ และที่อยู่อาศัย พบว่าไม่แตกต่างกัน สามารถอธิบายได้ว่า คนที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน ย่อมมีประสบการณ์ ภูมิหลังที่แตกต่างกัน ทำให้ความสามารถในการรับรู้การทำความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ นั้นสามารถทำได้ดีขึ้น และการศึกษาจะเป็นปัจจัยสนับสนุนทำให้คนมีพื้นฐานความรู้ที่ดี คนที่ได้รับการศึกษาย่อมมีพื้นฐานในการทำความเข้าใจกับเรื่องต่างๆ และมีความสามารถในการแสวงหา เข้าถึงข้อมูลจากแหล่งวิชาการ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดีกว่าคนที่มีระดับการศึกษาน้อย จึงทำประชาชนที่มีอายุและระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระดับการรับรู้ที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับทองหล่อ สุวรรณภาพ (2521, 76) ที่ได้กล่าวถึงอิทธิพลของการรับรู้ว่าความรู้เดิม และประสบการณ์เดิมที่แตกต่างกันทั้งปริมาณและความถูกต้อง ทำให้คนเรามีการรับรู้ที่แตกต่างกัน

3. วัตถุประสงค์การวิจัย : เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ทักษะคิด และความสนใจ กับ การรับรู้ของประชาชน ต่อพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544

จากผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ของทักษะคิดและความสนใจ กับ การรับรู้ ของประชาชนที่มีต่อ พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 มี **ความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง** ซึ่งสอดคล้องกับสิทธิโชค วรรณสันติกุล (2524) ได้กล่าวว่า ทักษะคิดมีอิทธิพลต่อการรับรู้ ถ้าคนเรามีทักษะคิดที่ดีต่อใคร คนหนึ่งการกระทำของบุคคลนั้นจะมีการรับรู้ในทางที่ดี

4. วัตถุประสงค์การวิจัย: เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ได้รับความเสียหายและจำเลยจากการกระทำผิดอาญาของผู้อื่น ต่อการเข้าถึงการช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และสำนักงานยุติธรรมจังหวัดในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2544

พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลหลักมีความรู้สึกเชิงบวกต่อพระราชบัญญัตินี้ เนื่องจากมีความคิดว่าการได้รับความช่วยเหลือตามพระราชบัญญัตินี้ช่วยบรรเทาความเดือดร้อน ภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนที่ถูกกระทำความผิดทางอาญาจากผู้อื่น แม้จะรู้สึกว่าจะเงินที่ได้รับความช่วยเหลือนั้นไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายหรือความสูญเสียที่เกิดขึ้น ก็ยังมีความเห็นว่ายังดีที่ได้รับการช่วยเหลือบ้าง

เมื่อประชาชน รับผิดชอบต่อต้นกำเนิดการให้ความคุ้มครองช่วยเหลือจากพระราชบัญญัตินี้ ก็จะยื่นเอกสารเพื่อขอรับสิทธิของตน แต่กรณีที่เกิดความล่าช้า นั้น สามารถวิเคราะห์ อธิบายได้ว่า เกิดจากระบบราชการที่มีขั้นตอนหลายขั้นตอน เมื่อประชาชนยื่นเรื่องของใช้สิทธิ์แล้ว คณะกรรมการจะกำหนดให้ผู้เสียหายหรือจำเลยได้รับค่าตอบแทน ค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายเพียงใด หรือไม่ได้ จะคำนึงถึงพฤติการณ์ และความร้ายแรงของการกระทำความผิด สภาพความเสียหาย ที่ผู้เสียหายได้รับ พฤติการณ์ของคดี ความเดือดร้อนที่ได้รับ และให้พิจารณาถึงโอกาสที่ผู้เสียหายและจำเลยจะได้รับการชดเชยจากทางอื่นด้วย(พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544. เล่ม 118. ตอนที่ 104. ก. (12 สิงหาคม 2544) ซึ่งการพิจารณาก็อาจใช้เวลานานพอสมควร สอดคล้องกับ กฤษณี เยพิทักษ์ (2547,บทสรุป) ที่ได้ศึกษาปัญหาความล่าช้าในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี ของศาลอาญา ศึกษาเฉพาะกรณีคดีอาญาที่ค้างพิจารณาเกิน 5 ปี จากการศึกษาพบว่า วิธีการดำเนินกระบวนการพิจารณาทั้งแบบเดิมหรือ แบบพิจารณาต่อเนื่องและครบองค์คณะ(ตามแบบที่ศาลอาญากำหนด) สามารถจัดการคดีส่วนใหญ่ให้เสร็จไปได้ในเวลาที่ไม่ยาวนานนัก แต่ไม่สามารถจัดการคดีส่วนน้อยที่ค้างพิจารณานานเกินสมควรได้ และพบ

สาเหตุที่ทำให้คดีอาญาค้างพิจารณาเกิน 5 ปี ที่สำคัญมีสี่ประการด้วยกันคือ 1. ความยุ่งยากและซับซ้อนของคดี 2. คดีโอน 3. การเลื่อนคดี 4. การส่งประเด็น

5. วัตถุประสงค์การวิจัย : เพื่อนำเสนอแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา ความรู้ ความเข้าใจของประชาชน และผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำผิดอาญาของผู้อื่น ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2544

พบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักได้เสนอแนวทางในการส่งเสริม พัฒนาความรู้ ความเข้าใจของประชาชน โดยมุ่งเน้นไปในเรื่องของการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของภาครัฐ ที่จะช่วยให้ประชาชนมีระดับการรับรู้ที่เพิ่มสูงขึ้น โดยได้เสนอให้รัฐบาล หรือกระทรวงยุติธรรมเป็นแม่ข่ายหลักในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ข้อมูลของพระราชบัญญัตินี้ผ่านช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่ประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสนใจ เช่น โทรทัศน์ เป็นต้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของจินตนา ณ ระนอง(2551,บทคัดย่อ) เรื่องการรับรู้เรื่องสิทธิมนุษยชน และการกำหนดมาตรการเชิงรุกเพื่อการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ผลการศึกษาพบว่าประชาชนยังไม่มีความรู้เรื่องสิทธิมนุษยชนมากพอ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

1.1 ภาครัฐควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ เข้าถึงการช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา ตามพระราชบัญญัตินี้ ผ่านช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย

1.2 กระทรวงยุติธรรม ควรให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานภายในสังกัดกระทรวง ควบคู่ไปกับการพัฒนาศักยภาพขององค์กรภายนอกอื่นที่มีความเกี่ยวข้องข้องกับกระบวนการยุติธรรม ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

1.3 ภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนควรมีการทำงานประสานงานร่วมกันและพัฒนาให้เกิดเป็นเครือข่าย

2. ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติ

เนื่องด้วยพระราชบัญญัติ ค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2559 ได้มีการแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติม โดยมีสาระสำคัญ ประการหนึ่ง คือ ปรากฏในมาตรา 6/1 ความว่า ในคดีที่มีการร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้พนักงานสอบสวน แจ้งให้ผู้เสียหาย หรือทายาทซึ่งได้รับความเสียหายที่มาร้องทุกข์ดังกล่าวทราบถึงสิทธิการได้รับค่าตอบแทนตามพระราชบัญญัตินี้ ดังนั้นเพื่อให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ สอดคล้องกับบทบัญญัติดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเสนอว่า จำเป็นต้องมีการเชื่อมโยง ข้อมูลที่ชัดเจน แม่นยำ และมีความเป็นปัจจุบัน ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ประชาชนเข้าถึงเป็นอันดับแรก

เอกสารอ้างอิง

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา. (2550).

เอกสารเผยแพร่ : รายงานการศึกษาวิจัย เรื่องการคุ้มครองสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาความเสียหาย ของผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา

- กฤษณี เยพิทักษ์. (2547). ปัญหาความล่าช้าในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี ของศาลอาญา ศึกษา เฉพาะกรณีคดีอาญาที่ค้างพิจารณาเกิน 5 ปี
- คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. (2556). ศัพท์สิทธิมนุษยชน ในกระบวนการยุติธรรม และสิทธิมนุษยชนศึกษา. เล่ม 2. จัดพิมพ์โดยสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. กรุงเทพฯ
- คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2548). โครงการวิจัยเพื่อศึกษาพัฒนาปรับปรุง พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทน และ ค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญาพ.ศ. 2544. กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม
- คณิต ณ นคร. (2535). กฎหมายอาญา ภาคความผิด. พิมพ์ครั้งที่ 5. แก้ไขเพิ่มเติม. พิมพ์ที่. โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- คมกริช วัฒนเสถียร. (2531). จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์บัณฑิตไทย. กรุงเทพฯ
- จรรยาศักดิ์ นวลแจ่ม. (2552,บทคัดย่อ). การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของเด็ก และสตรีที่ถูกทำร้าย กรณี ผู้ป่วยของวิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานคร และวชิรพยาบาล
- จินตนา ณ ระนอง. (2551). การรับรู้เรื่องสิทธิมนุษยชน และการกำหนดมาตรการเชิงรุกเพื่อการส่งเสริม สิทธิมนุษยชน
- ฉวีวรรณ วรรณประเสริฐ. (2537). การวิจัยเชิงสำรวจและการสนทนากลุ่มเรื่องการสำรวจความรู้ความ คิดเห็นและพฤติกรรมด้านอนามัยแม่และเด็กกับการเว้นช่วงระยะการมีบุตรในสี่จังหวัดชายแดน ภาคใต้ของประเทศไทย, ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 12 กรมอนามัย.
- ชญพันธุ์ พุ่มสงวน. (2557). บทบาทภาคประชาสังคมเขตพระนครที่มีส่วนร่วมกับทางสำนักงานเขตพระ นคร
- ชบาไพร โพธิ์สุยะ. (2552). ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดฉุกเฉินของนักเรียน ใน อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ , ภาควิชาบริหารเภสัชกรรม คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชาติ ชัยเดชสุริยะ. (2552). บทคัดย่อกฎหมายไทย จากพระราชบัญญัติ 626 ฉบับ. พิมพ์ครั้งแรก จัดพิมพ์ โดย สำนักพิมพ์วิภาษา กรุงเทพฯ
- ชัชฎา พันธุ์เจริญ. (2552). คู่มือทักษะการสื่อสาร สำหรับผู้บริหารองค์กร ศูนย์ฝึกอบรมทักษะการสื่อสาร ฝ่ายกุมารเวชศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์.
- ชนะชัย ผดุงจิตติ. (2549). พจนานุกรม ศัพท์กฎหมายไทย : นิติรัฐ 2549.
- ดารณี อู่ตระกูล. (2532). ความรู้และความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติใน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาเขียว เขาชมภู่. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขา สิ่งแวดล้อม, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ. (2536). ประมวลกฎหมายอาญา. ฉบับอ้างอิง. จัดพิมพ์และจำหน่ายโดย บริษัท สำนักพิมพ์วิญญูชนจำกัด. กรุงเทพฯ
- นิพัทธ์กุล อัครวสิน. (2552). ปัญหาการกำหนดค่าเสียหายทางจิตใจ
- พัชรศรี ศรีเมืองและคณะ. (2546). การรับรู้สิทธิเสรีภาพของประชาชนชาวไทย,สำนักงานปลัดกระทรวง ยุติธรรม
- พิทยา บวรวัฒนา. (2523). ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา. คณะรัฐศาสตร์ ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พิทยา บวรวัฒนา. (2541). ทฤษฎีองค์การสาธารณะ. คณะรัฐศาสตร์ ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์,

- พิทยา ลัมสุวัฒน์. (2549). การคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญา กรณีศึกษารัฐให้ความช่วยเหลือโดยตั้งทนายความให้ผู้ต้องหา และจำเลยในการต่อสู้คดีอาญา
- พิฑูธ พุ่มหิรัญ. (2539). สิทธิของผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญา
- วิฑูรย์ อึ้งประพันธ์. (2535). กฎหมายกับการปรับปรุงพฤติกรรม. ในวารสารคลินิกวันที่ 8 มิถุนายน 2535.
- วิทย์ เทียงบูรณธรรม. (2533). พจนานุกรม รวมกฎหมายไทย. จัดพิมพ์โดย ห้างหุ้นส่วนจำกัด บำรุงสาส์น 864 วังบูรพา กทม. 10200
- วิชญ์ เครื่องงาม. (2535). ความหมายลักษณะ และโครงสร้างของกฎหมาย. ในเอกสารการสอนชุดวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่15.
- ศิริรัตน์ ชุนหคล้าย. (2556). ระเบียบวิธีวิจัย ทางรัฐประศาสนศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- ศุภมาศ พยัฆวิเชียร. (2551). การช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรม ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 ที่ส่งผลกระทบต่องบประมาณแผ่นดิน
- สถาบันวิจัยประชากร และสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล : การสำรวจข้อมูลพื้นฐาน ความรู้ ทัศนคติ การปฏิบัติตน.
- สมบุรณ์ ศิริสรหรือ. (2556). สัมมนาทฤษฎีองค์การและการจัดการ, เอกสารคำสอน มหาวิทยาลัยมหิดล คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ 5.
- สมยศ พุ่มพันธุ์ม่วง. (2552). งานเอกสารวิชาการหลักสูตรผู้บริหารกระบวนกรยุติธรรมระดับสูงเรื่อง การชดเชยช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรมในกระบวนกรยุติธรรมไทย. กรุงเทพฯ:วิทยาลัยการยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม.
- สมศักดิ์ ประสิษฐโธ เหมทานนท์. (2552). หน่วยงานรัฐ/ประชาชนกับการเข้าถึงกระบวนกรยุติธรรม เพื่อประชาชนในชนบทที่เกี่ยวกับคดีแพ่ง
- สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักปลัดกระทรวงยุติธรรม. (2551). ความต้องการ ความคาดหวัง และความพึงพอใจของผู้รับบริการศูนย์บริการร่วมกระทรวงยุติธรรม
- สิริพร รมยานนท์. (2533). ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินงานศูนย์โภชนาการเด็กในจังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเจริญพันธ์ และวางแผนครอบครัว. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุพจน์ ฌ บางช้าง. (2540). การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานในกระบวนกรยุติธรรมศึกษาเฉพาะกรณีการจัดตั้งองค์กรประสานงานในกระบวนกรยุติธรรมทางอาญา
- หยุด แสงอุทัย. (2523). กฎหมายอาญาภาค 1. พิมพ์ครั้งที่ 14 ปีที่พิมพ์ สิงหาคม 2523. ผู้จัดพิมพ์ สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ
- อลิสสา ฉายศิริ. (2538). การรับรู้หน้าที่ของประชาชนในกรุงเทพมหานครตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2534 ในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรณีศึกษาเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร
- อาคม รุ่งแจ้ง. (2550). ปัญหาการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพของจำเลยในคดีอาญา ศึกษากรณีระบบการพิจารณาคดีอาญา
- อุดมศรี กาญจนเสถียร. (2534). การสำรวจ ความรู้ ทัศนคติของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและผู้ปกครองต่อ งานสร้างเสริมภูมิคุ้มกัน โรคหัด อัมเอดสทิงพระ จังหวัดสงขลา
- Bertley. (1972). S.H, Principle of Perception. New York: Harper and Row

- Garrison and Magoon. (1972). *Educational Psychology*, Columbus: Charles E.Merril
- King. (1981). *A Systems Concepts Process*, New York. I.M, A Theory for Nursing A Willey Medical Publishing
- Webster'snew. (1975). *TwentiethCenturyDictionary*. CleverlandNewYork: The Work.